

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

Privilegium XXIV. Pollicitatio facta Monasterio irrevocabiliter obligat, etiam
nemine acceptante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

tori propter supervenientes liberos restituit, & subdit Augustinus quod *Iure poli*, retinere non potuisset.

Responderi potest, non potuisse retineri rem donatam *Iure poli*, in quantum fuit necessaria pro legitima liberorum, secus in quantum superabundavit; nec satis constat, an ipse Episcopus universalia reddiderit, & si reddidisset, tamen facta Sanctorum non statim inducunt præceptum.

Adverte etiam hic oportet non quamlibet donationem propter supervenientiam liberorum ex *Iure communi* revocari posse. Si enim sit exigua, qualem facere solent etiam qui liberos habent, cessat revocatio; quanta autem debeat esse donatio revocabilis, universaliter determinari non potest, sed ex qualitate personarum, divitiarum fiat, an pauperes, & ex damno filiorum arbitrio prudentis Judicis discernendum erit. *Memoch. de Arbit. lud. casu. 133. n. 2.*

ADNOTATIO.

AD Num. 1. adde, quod aliquis saltem tantumdem censeatur diligere animam suam, quantum liberos suos, atqui si uni ex liberis donatio facta sit propter supervenientiam aliorum, non revocatur nisi quoad legitimam. *L. 2. §. 5. C. de Inoffic. donat. C. de.*

Dices, has rationes rectè quidem procedere, si libeti vellent revocare donationem factam Ecclesie, at vtrò si ipse donator revocet, cessabit præsumptio, quod plus diligit animam suam, & c. *z.* Talem mentis declarationem esse injustam, & irrationabilem, ac proinde jure non admittendam. Sicut si quis donationem factam filio emancipato velet revocare in gratiam novi amici extanei, quem diceret, se magis diligere quam filium.

Contra interpretationem *c. fin. 17. q. 4.* obijcies, si illa verba, non autem *Iure poli*, intelligenda tantum sint de legitima. Ergo S. Augustinus prius malè dixit, quod *Iure fori* retinere licuisset, quia legitima ne quidem *Iure fori* retineri potest. Resp. quod illa verba *Iure fori* possint habere interpretationem sub prætextu *Iure fori*, ex quo jure donatio dicitur irrevocabilis: sicut ita explicans *c. filius 5. de Testam.* ubi Pontifex dicit, quod propter LL. Civiles asserentes valere Legatum rei alienæ, non liceat rem alienam invito domino detinere, quem tamen etiam de *Iure Civili* detinere non licet, nisi heres redemerit.

z. S. Augustinum probabiliter scripsisse ante illos Imp. qui propter supervenientiam liberorum concesserunt revocationem donationis, & idè dixisse, quod *Iure fori* retinere potuisset.

Resp. 3. Augustini auctoritatem tanquam Doctoris Scholastici esse probabilem, non decisivam, & Decretum Gratiani ex communi sententia revocari ad primam auctoritatem, & quod SS. Patres etiam in multis articulis conscientiam tangentibus inter se fuerint contrarii, cuilibet facile patebit, qui vel parum Decretum Gratiani (quod exinde etiam *Concordia discordantium Canonum* dicitur) inspexit.

PRIVILEGIUM XXIV.

Pollicitatio facta Monasterio irrevocabiliter obligat, etiam nemine acceptante.

1. Pollicitatio qualiter differat à pacto.

2. Assignatur ratio Privilegii.

3. Pollicitatio debet distingui à proposito.

Pollicitatio est solius offerentis promissio, *L. 1. ff. de Pollicit. differat à pacto*, quod pactum sit duorum conventio sive promissio ab altera parte accepta. Item quod pactum simul ac perfectum est, statim *Iure naturali* obliget, *L. 4. ff. de Pact. Pollicitatio* vtrò non prius obligat promittentem, quam si ab altera parte accepta fuerit, ac proinde prius liberè revocari possit *L. 1. §. sed si donaturus, §. L. absentis ff. de Donat. L. nuda pollicitatio C. de Contrah. stipul.*

Vtrò si Pollicitatio facta sit Ecclesie, Monasterio, vel alteri pie causæ, statim obligat etiam nemine acceptante, cum censeatur facta principaliter ipsi Deo, qui, si sit bona, statim acceptat. *Molina de I. & I. disp. 263. n. 16. Felin. in c. 1. de Pact. in 7. Barb. I. E. V. lib. 2. c. 13. n. 29.*

Interim tamen non statim censeri debet Pollicitatio, si quis tantum propositum aliquid dandi vel faciendi coram alijs declaravit, sed necesse est, ut veram ætalem promissionem fecerit, & g. dicendo ad debitorem, tot; quos mihi debes; dono Monasterio vel Ecclesie & c.

ADNOTATIO.

AD Num. 2. adde aliam rationem: valet argumentum à Repub. ad Ecclesiam, sed pollicitatio facta Civitati vel Reipub. causâ honoris acqui-

E 2

acqui-

acquirendi statim obligat, *L. 3. ff. de Pollicitat. et*
quod etiam facta Ecclesie causa salutis acquiren-
da, vel causa alicujus commodi temporalis.

PRIVILEGIUM XXV.

In Monasterium transfertur dominium sine traditione.

1. *Fundamentum Privilegii.*
2. *L. quoties C. de Rei vind. non habet locum in Ecclesiis.*
3. *Dominium ex Possesse bonorum ingredientis acquiritur Monasterio.*

HOC Privilegium DD. communiter colligunt ex *l. ut inter C. de SS. Ecc.* ubi pro rebus Ecclesie legatis venditis vel donatis, *Vindicatio* (quæ non nisi domino competit, *L. in rem ff. de R. Vind.*) conceditur, *Barb. d. c. 13. n. 12. Lessius l. 2. c. 21. n. 141. Anton. Gabr. commun. lib. 3. tit. de exempt. Conc. 2. n. 15. Et alii communiter.*

Unde ulterius inferunt, quod in re vendita Monasterio, non habeat locum *L. quoties 15. C. de R. Vind.* in qua lege disponitur ut re duobus vendita, præferatur is, cui in super tradita est. Hæc ergo dispositio cessare videtur in Monasterio vel in Ecclesia, in quam jam ante traditionem transfuit dominium, & consequenter ei vindicatio contra quemcumque Possessorem competit, ut cum *Barb. d. l. n. 14.* docent magno numero ibidem citati.

Illud quoque hic notanter signari potest, quod in bonis ingredientis Monasterium per ipsam Professionem, non tantum dominium acquiritur Monasterio, *auth. nunc autem C. de SS. Eccles.* sed etiam Possessio sine alia apprehensione, teste *Barth. in auth. Ingressi, n. 59. Et auth. si qua mulier, n. 17. C. de SS. Eccles. in l. si ad opus vero, ff. de Precario.*

PRIVILEGIUM XXVI.

Delictum Prælati, vel Religiosi non nocet Monasterio.

1. *Declaratur exemplis.*
2. *Quid, si Religiosi omnes delinquant?*
3. *Quid de Prælato vasallo committente Feloniam?*

DESUMITUR hoc Privilegium ex *c. Delictum 76. ubi Gloffa aliique scribentes omnes de*

Reg. 1. in 6. omne quod Prælati vel Religiosi commiserint crimen læsæ Majestatis, hæresis, vel aliud quod habet anæctam peccati capitalis, non tamen propterea bona Monasterij confiscanda erunt.

Item si Procurator Monasterij commiserit crimen falsi in judicio, vel aliud propter quod debeat causam perdere, non ideo Monasterium per turam causæ patitur.

Imò si Religiosi omnes in aliquo Monasterio delinquant, & incorrigibiles sint, non propterea bona Monasterij ad profanos usus transferantur, utpote quæ semel ad cultum divinum destinata sunt; sed expulsi incorrigibilibus alii ejusdem Ordinis, vel in horum defectu aliter Ordinem inducendi sunt, si nulli profanos Regulare vel Monasterium suscipere velint, rursus demum & non prius, ad Clericos seculares nos autem ad Laicos transferendum erit *jun. c. inter quatuor de Relig. dom. c. relatum. 7. Ne Clerici vel Sacerdotes possessiones, de Reb. Eccles. non aliam.*

In Feudis Ecclesiasticis id speciale est, quod ob Feloniam, seu delictum à Prælato commissum amittatur quidem Feudum, sed solvitur tam diu maneat apud Dominum quamvis Prælati delinquens vivat, & in dignitate eius, sed verò deposito vel mortuo ad Ecclesiam revertitur, *c. ult. de capis, Conrad. Fach. 7. Contr. 2. circa finem. Clarus, in 5. feudum, q. 67. Et ibi ad dictio Harprecht, si verò Prælati in alio loco non petisset debito tempore, & licet eorum non mittendo peccasset, crederem Ecclesie, per ipsam institutionem in integrum succurrere, per ea quæ tradidit *Barbosa in Collect. ad l. 2. C. si ad usus sui delictum, num. 7.**

ADNOTATIO.

AD n. 1. Potest quidem aliquando Prælati nocere Monasterio in illis quæ consistunt in omittendo ob publicam utilitatem, ut prædicatione, vel ob judicij auctoritatem, ut in necessitate exceptione vel defensione omissa, non tantum cum effectu, quin Ecclesie detur restitutio. *Vel. Glo. in d. c. delictum de R. l. in 6.*

Ad n. 3. Sed quare potius feudum quam donatio propter ingratitude Prælati revocatur juxta dicta priv. 22. Resp. Cum feudum regulariter sic contractus onerosus habeatque annexam obligationem servitii, cessat illa ratio quod principales censetur datum *D. B. O. si quis*